

קונטראס

התקרבות לרבנו ז"ל

יגלה גלוים נפלאים במעלת הזכה לתקרבת אל
רבנו ז"ל, ויחזק ויעודד את כל מי שבר זכה
לתקרבת אליו, שלבל ישבר משום דבר בעולם.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנות והצפון
ובוצינה קדישא עלאה, אדורנו, מורהנו ורבנו
רבי נחמן מברגסלב, זכותו יגן علينا
ועל-פי דברי תלמידו, מורהנו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רץ לא אניס ליה
רבי נתן מברגסלב, זכותו יגן علينا
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמיינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזוהר הקדוש

הו בא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עה"ק ירושלים טובב"א

מוֹהָרָא"ש נ"י אמר : אין עוד שמחה יותר
גדולה מזו, שאדם זוכה להיות מקרוב אל
רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל מעורר את האדם
מהשנה, פמוכבא בדרכיו ז"ל (לקוטי-מוֹהָרָא"ש, חלק
א', סימן ס') : יש בגדנ"א אדם שישנים את ימיהם,
והצדיק מעורר אותם מהשנה, אשרי מי
שזוכה להיות מקרוב אל רבנו ז"ל.

(אמיר-מוֹהָרָא"ש, חלק ב', סימן תחלו)

קונטראס

התקרבות לרבנו ז"ל

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, אשר כל זמן
שאדם מלבש בגוף גשמי וחרמי, אין יכול להבין
ולדעת גודתו של רבנו ז"ל. רבנו ז"ל ספר לנו
(ספריד-מעשיות, מעשה ז' מפזוב והעכבייש), שקדם שירדה
גשמהו לזה העולם, הסמ"ד-מ"מ עשה רعش בכל
העולםות, וצעק: "אם הנשמה זו תרד, אין לי מה
לעשות בזו העולם". אמרו לו: "קץ בא פקץ, הנשמה
זו מכרחה לרדת, ואתה יצא ותמצא לך עצה נגודה".
ויצא ולא חזר. ובין כה הוליכו את נשמת רבנו ז"ל
מעולם לעולם, והשביעו אותה [כמו שאומרים חכמיםינו
הקדושים (עין ילקוט ישעיה חסד)], שקדם שהנשמה יורדת
לוזה העולם, משביעים אותה: "תהייה צדיק ואל תהיה
רשע", ושאר השבעות. והוליכו אותה בכל העולםות
להראתה כבבשועים והטענוגים, ומחייבים לפמ"ד-
מ"מ, ועודין לא בא. והנה בא עם איזה זkan צחוק וצחקן
וכו, ואמר: "יש לי כבר עצה, הנשמה זו יכולת

התקרבות לרבנו ז"ל

לרכות". ואז ירדה נשמה רבנו ז"ל. ואומרים על זה אנשי שלומנו, שהיה מובן מדברי רבנו ז"ל, שזו חיתה עצת הסמ"ד-מ"ם, לעשות את כל העניין של רבנו ז"ל לzechok, וילעגו — מה זה בرسלב וכו', כדי להרחק אנשים מזה וכו'. ובאמת אלו עדים, שהם אמרים שנה שנשמו של רבנו ז"ל בזה העולם, והלמוד שלו הולך מסוף העולם ועד סוף, אבל בכל הדורות היה דבר רבנו ז"ל לקلس וללעג, ובגיא-אדם חשבו מה זה וממי זה וכו', ודברו מה שדברו וכו', עד שהיה ממש מסירות נפש עצומה להתקרב אל רבנו ז"ל, כי מי שהתקרב, תכף-ומיד התפשטו עליו המגיעות והעפובים ודברו עליו, והחלו יצא ממו מאי מאי, עד שהיה קשה להחזיק מעמד. עם כל זאת הפליט רבנו ז"ל פעם ואמר הבור: "עוד יבוא אברך, ויפאר וייחדר את ענייני, ויסבירו לכל העולם בצורה כזו, שכולם יבינו".

ובאמת האברך היה מוהרנן"ת ז"ל, ש מסיר את כל כלו לרבנו ז"ל, כל דבר ודברו שרבענו ז"ל הוציא מפיו, מוהרנן"ת ז"ל כתבו, כל תורה ותורה שרבענו ז"ל אמר — רשותה, כל שייחה ושיחה שרבענו ז"ל שה עם אנשי שלומנו, מוהרנן"ת ז"ל בתקבה, וכך זכינו שיש לנו היום ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מורן", שהו ספר היסוד בחסידות ברסלב, אשר רבנו ז"ל העיד בפרש

בפני אנשי שלומנו, שם לא מוהרנ"ת ז"ל, עליה אחד ממנה לא היה נשאר. מוהרנ"ת ז"ל מסר נפשו לכתוב את תורה רבנו ז"ל, על אף גצל המניעות והעכובים שהיו על זה, עם כל זאת מסר נפשו בפועל לכתוב וילרשם את התורות והמאמרם האדולים שרבנו ז"ל אמרם בעת הקבוצים שהתקבצו אנשי שלומנו אצל רבנו ז"ל. וכך זכינו שיש לנו ספר היסוד בחסידות ברסלב, שהוא ה"לקוטי-מוּהָר"ן, אשר רבנו ז"ל הפליג מאי במלחת הספר הזה (עיין ח"י-מוּהָר"ן, אות מלחת תורה וספריו הקדושים), ואמר, שעל ידו יכולם להעשות בעל תשובה גדול, וכן בעל השגה ובעל מוח עצום, כי הספר של רבנו ז"ל "לקוטי-מוּהָר"ן, כולל מכל הספרים, והוא מפתח לכל כתבי הארץ ז"ל וכל ספרי הארץ והתקוניים וקבלת הראשונים והאחרונים, וכי שרק זוכה להתميد בספר "לקוטי-מוּהָר"ן, נפתחים לו המחין, ומתחילה להשיג השגות כאלה, שלא פאר ולא שער כלל. וכן יש לרבנו ז"ל ספר "ספרוי-מעשיות", שלשה-עשר ספרים נוראים ונפלאים מאי, אשר הלשון בעצמה מעוררת מהשנה. רבנו ז"ל הבהיר גניזיא דמלכא, סתרי נסודות, בתוך השלשה-עשר ספרים אלו, שהם שלשה-עשר נהרי אפרנסון, שככל צדיק וצדיק יזכה להם בגן עדן. עצם הספרים — כShockרים בהם, זה מעורר מהשנה העמיקה שאדם

ישן, פמובה בדרכיו ז"ל (לקוטי-מוּהָרֶן, חלק א', סימן ס'), אשר הופיעו-מעשיות של הצדיק, שהם מפוד עתיק, מעוררים מהשנה; ובן זה מסgal מאי להריזון — אמר רבנו ז"ל;ossa עקרה, יכולה לזכות על-ידי קריאה בספר זה לזרע של קיימת. ועל כל ספר וספר ישנים פרושים לאין ספר. ובן יש "ספר-המדות", בספר זה כתוב רבנו ז"ל קדם גיל שתים-עשרה, והוא ספר נפלא מאי, שרבענו ז"ל השיג השגות נוראות מכל התנ"ך ומכל מאמרי חז"ל, וסדרם בסדר נפלא על-פי אל"ף-ביית, ומזה יצא "ספר-המדות". ורבנו ז"ל רצה שנלמוד ונתميد בספר זה, כי המדות הן עקר האדם, וברגע שאדם מתנהג על-פי המדות של רבנו ז"ל, הוא אדם אחר למורי. ובפרש גלה לנו רבנו ז"ל, שהספר זה עשה אותו יהודי. ובשלהי עוד ילד, שבר את מדותיו הרעות וזכה למדות טובות על-ידי "ספר-המדות". ורצה מאי שבל אנשי שלומנו יתמידו בו, וזכה להזפיטו במדהורה קטנה, כדי שיוכלו להכניסו לביס, ותמיד לעין בו. כמו כן יש ספר "שיחות-הרע"ן" ו"חיד-מוּהָרֶן", אשר אלו השיחות והתולדות של רבנו ז"ל, שמהרבנית ז"ל כתbam. והנה אנו נמצאים במעט מעת מעתים שנה מזמן שרבנו ז"ל נсталק מזה העולם, ואנו עדים שדבר אחד מדבריו לא שב ריקם, ובדור הזה מתגלה אור רבנו ז"ל בצרה כזו, שעוד לא היה ממש כל

התקשרות לרבנו ז"ל

הדורות, וככל שעמם ישראל מטעוררים בתקשוּבה, כלם נמשכים אל תורה רבנו ז"ל כאלו מגנט שואב. כי יש כח בדברי רבנו ז"ל לקרב ולחזק, לעוזד ולשמח ולהדריך אפלו אדם שעבר כבר על כל התורה כליה, רחמנא לאצלו. ולכון להסמן"ך-מ"ם, אם כן, לא יוציא דבר, הוא אבוד לגמרי. וככל שנזקה להפיז את ספרי רבנו ז"ל בעולם, כמו כן תרגלה אמתת מציאותו יתברך, וימליך הסמן"ך-מ"ם מהעולם, כמוoba בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוֹהָרֶן, חלק ב', סימן סז), שהצדיק הוא היפי וփאר ומחן של כל העולם, והוא יתגלה, ממשילא יתגלה כבודו יתברך, עין שם.

היה אחד מאנשי שלומנו בשם ר' ישראל קארדוֹגנער ז"ל, שאמר: עכשו כשנשمت רבנו ז"ל ירדת להזה העולם, הסמן"ך-מ"ם יכול לקפוץ מהארץ לשמים ומהשמי לארץ, ולא יוציא לו. כי רבנו ז"ל יש לו למודים עמוקים להחיות נפש כל חי, עמוק עמוק מי ימצענו. אבל הפניyi הראשון בחסידות ברסלוב, אם אדם רוצה להתקרבות אל רבנו ז"ל וללבת בדרכיו, היסוד והעקר הוא "תמיות". רבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלת התמיות, כמו שאומר (לקוטי-מוֹהָרֶן, חלק ב', סימן ב'): כשהאדם הולך אחר שכלו וחכמו, הוא יכול לבוא לטעיות גדולות, ויש אנשים גדולים ומפרנסים שהטעו

את כל העוֹלָם בְּטֻעִוָּת, והעַבְרִיו עַל הַדָּת, והכָּל הַיָּה רק מחַמֶּת שְׁחַלְכוּ עם חֲכָמוֹת וְשָׁכָל עַצְמֵי. כי עקר הַיְהָדוֹת זֶהוּ תְּמִימָות וְפְשִׁיטָות. ורַبְנָנוּ ז"ל הַפְּלִיג מִאֵד, בְּמַעְלָת הָאָנָשִׁים הַפְּשָׁוִיטִים, שֶׁאָינָם יְודָעִים חֲכָמוֹת, ווּרְזָצִים בָּקָר אֶת הַקָּדוֹש-בָּרוּך-הָוּא, ומשְׁתָוקְקִים בָּקָר אֶל הַקָּדוֹש-בָּרוּך-הָוּא, ובפְּרַט שְׁמָרְבִּים בְּתַפְלוֹת, בתַּחֲנוֹת וּבְקָשׁוֹת. וזה היה אצל רבָּנוּ ז"ל עַקְרָב גָּדוֹל. ולכן כל מי שרֹצֶח לְהַתְּקִרְבָּה לַרְבָּנוּ ז"ל וְלִלְכָת בְּדָרְכּוּ, הדָּבָר הַרְאֵשׁ שְׁעַלְיוּ לְרַכְשָׁן: מדת התְּמִימָות, להיָוֹת אִישׁ תְּמִימָה וְיִרְאָה אֱלֹקִים, לדעת מה הוא רוֹצֶחֶת מַעַצְמָוֹ; כי באמת אָדָם יִכְּלָל לְזִכּוֹת בָּזָה הַעוֹלָם לְכָל הַמְּדִרְגוֹת שְׁזַכְוּ לְהַזָּה צָדִיקִים. ורַבְנָנוּ ז"ל הַפְּלִיג לְדִבְרָה הַרְבָּה מְגֻדְלָת נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, שָׁכָל נְשָׂמָה וַנְשָׂמָה הִיא חָלֵק אֱלֹוק מִפְּעָל, והיִהְיָה בָּאָה מַהַקָּדוֹש-בָּרוּך-הָוּא, וכל זָמָן שֶׁהִיא נִמְצָאת בָּזָה הַעוֹלָם, יכּוֹלָה לְהַשִּׁיג רַוַּחַנִּיות אֱלֹקּוֹת בְּעִזָּה בְּגֹוף הַגְּשָׁמִי. ואומר רבָּנוּ ז"ל (לקוטי-מוּהָר"ז, חלק א', סימן כב), שָׁאָדָם צָרֵיךְ לְזַבְּךָ אֶת גַּפּוּ שִׁיחָה בְּלִ-כְּךָ מַזְבְּךָ, עד שְׁגָם מִהְגּוֹף הַחֲמָרִי וְהַגְּשָׁמִי יִרְאָה אֱלֹקּוֹת, בִּמְוּ שְׁכַתּוּב (איוב יט, כו) : "מִבְּשָׁרִי אָחָזָה אֱלֹקִי". ורַבְנָנוּ ז"ל גַּלְהָ לְנָנוּ, שָׁזוֹ הַתְּכִלִּית בָּזָה הַעוֹלָם — לְהַשִּׁיג אֶת הַקָּדוֹש-בָּרוּך-הָוּא עַד מִהְבָּלִי הַעוֹלָם הַזָּה, מִהְגָּשָׁמִיות וְהַחֲמָרִיות. בעבור זה התְּחִילָה רַבָּנוּ ז"ל אֶת סְפִּרוֹ הַקָּדוֹש "לקוטי-מוּהָר"ז, חלק א', סִימָן א', שָׁאִישׁ הַיִשְׂרָאֵלי צָרֵיךְ

להסתכל תמיד בישכָל שִׁישׁ בְּכָל דָבָר, וילקַשׁ אֶת עַצְמוֹ אֶל זֶה, הַינּוּ בְּכָל מָה שַׁהוּא רֹאֶה, בְּכָל מָה שַׁהוּא שׂוּם, אֲרֵיךְ לְהַסְתְּכֵל עַל הַאֱלֻקּוֹת שִׁישׁ בְּדָבָר הַזֶּה, וְלֹשֶׁמֶעֶן הַאֱלֻקּוֹת שִׁישׁנָה וַטְמֵונָה בְּדָבָר הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְנוּ ז"ל (שיחות-בר"ן, סימן נב): מִפְּלָל הַדָּבָרים צוֹעֵק כְּבָוד הַשֵּׁם יְתִבְרָה, אַפְלוּ מִסְפּוּרֵי הָגּוּיִם, גַּם-כֵן צוֹעֵק קֹול הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא, וְקוֹרֵא אָתוֹת לְהַתְּקִרְבָּה אֶלְיוּ יְתִבְרָה, וְהָוָא יָקְרַבְוּ בְּרַחְמִים, עַזְין שָׁם. וְאָמַר רַבְנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חלק א', סימן לג): יְשִׁים טֹב וַיְשִׁים רָע; בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִשְׁפְּנָה מִצְבָּה רְיוֹחוֹ שֶׁל אָדָם, וְאַיִלּוֹן אֶלְיוּ אָדָם; יוֹם אַחֲרֵי הָוָא מִתְלַהֵב לַהַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא, מִשְׁתְּוֹקָק אֶלְיוּ יְתִבְרָה, וּמִקְבֵּל עַל עַצְמוֹ שִׁיחָזֶר בְּתִשְׁוְבָה שֶׁלְמָה, וְשִׁיחָזֶה דָבָוק לְגָמְרֵי בַּהַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא, וַיּוֹם אַחֲרֵי הָוָא שָׁבּוּר וְרַצְוֹן, מִדְכָּא בִּיאֹשׁ, וּמִתְּחִרְטָ לְמַה הָצְרָה לְהַתְּחִיל. וְכֵךְ סּוֹבֵב וְהַולֵּךְ עַם הָאָדָם, פָּעֵם כֵּךְ וַיָּפָעֵם אַחֲרָת. וּמִסְבֵּיר רַבְנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חלק א', סימן לג): מַהְיָכְן בָּא דָבָר זֶה? אֶלְאָ שֶׁלְמָה הַמְלָךְ אָמַר (קְהִלָּת ז, יד): בַּיּוֹם טוֹבָה הִיה בְּטוֹב, וּבַיּוֹם רָעָה רָאָה; הַינּוּ, שְׁבָאָמָת הַכֵּל זֶה אֱלֻקּוֹת וְאֱלֻקּוֹת זֶה הַכֵּל; וְלֹכֶן בַּיּוֹם טוֹב, שְׁמָאיֵר לְךָ קָאוֹר אֵין סָוף בְּגָלָגָל רֶב = "הִיה בְּטוֹב"; "וּבַיּוֹם רָעָה" שְׁנָחָשָׁן מִמְּךָ כָּל קָאוֹר — "רָאָה" וְהַתְּבֹונָן אֵיךְ שְׁבָהָסְתָרָה שְׁבָתָתוֹךְ הַסְּתָרָה מְנַחִים כָּל הָאוֹרוֹת עַלְיוֹנִים, כִּי אֵין בְּלָעְדֵיכְיָוָן

קדצ

התקבּות לרְבָנו ז"ל

יתברך כלל, רק צריכים לראות ולהתבונן באלקוטו יתברך הגנוזה ויטמונה בתוך הבריה. ו חכמינו הקדושים | אמרים (תנחות מא גשא ג): מיום שברא הקדוש ברוך הוא עולם, נתנה שיחיה לו דירה בתקותוגים; אזי רבנו ז"ל רצה, שכל אחד ואחד מנשימות ישראל יזכה לממש את התאה של הקדוש-ברוך-הוא, בכובול. הקדוש-ברוך-הוא מטהה לגור אתנו, לחיות בינו, בכובול. ורבנו ז"ל מגשים את רצונו יתברך עבדה ולמעשה. וכך הזריר את כל אחד מאנשי שלומנו, שירגilio עצם להתבודד אל הקדוש-ברוך- הוא, ולבקש רק ממנה יתברך כל מה שאיריך.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת ולהבין מה זו התבודדות; אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוּהָר"ז, חלק ב', סימן כה): **ההתבודדות היא מעלה עליונה מהפל;** הינו שאדם הולך למקום שאין שם בגדי-אדם, באיזה עיר, או שדה, או חדר, או באיזה מקום שיחיה, ומתחילה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפט האם שלו, ומספר לו יתברך כל אשר מעיק לו ומצער אותו, כמו שמספרים לחבר טוב, כמו שילד מספר לאביו: "אבא, אני צריך דבר זה. אבא, זה מה אתה. אבא זה מציק לי. אבא, עוזר עלי לך וקד". אמר רבנו ז"ל, לך צריך כל יהודי להתנהג ולדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפט האם שלו,

התקבָּבָה לְרַבָּנוֹ ז"ל   קצתה

ולבקש כל צרכיו. וזה בונה את כל פדמית האדם, נחקק אצלו, שאין לו רק הקדוש ברוך הוא, וואז כשבוזה להתנהג בדרך זו, הוא כבר אינו רוצה שום דבר בזה העולם, רק אותו יתברך, אינו חפץ שום בריה, רק את הבורא יתברך שם. וזה מדרגה וכי עליונה. ובודאי בהתחלה זה בא לאדם קשה מאד, כי לדבר אל הקדוש ברוך הוא צרייכים שניים דברים: א. אמונה — שאדם יאמין בהקדוש ברוך הוא, שהוא נמצא, ואין בלעדיו נמצא, והכל זה אלקות ואלקיות זה הפל, וניחדי בעצמו רוחניות חיות אלקות, עד שלא יראה משום דבר רק אלקות, ולא ישמע משום דבר רק אלקות, ויאמין איך שהוא יתברך שוקד על שפתיו, ובכל דבר נשמע ונתקבל למטה אצלו יתברך. ב. תמיות, להשליך לגמרי את חכמתו המדמה, וידע שאינו יודע כלל, רק מחזק עצמו בו יתברך בתמיות ובפשיות גמורה, ויודע אשר דבר גדול בדבר קטן אינו נעשה מעצמו. וזה תלוי בזה; הינו אמונה ותפלה ותמיות קשורים זה בזה; אדם שמשליך שכלו ודעתו, ויודע שאין לו שכל ושם השגה בשום דבר, אין הולך בתמיות, ותclf כשהולך בתמיות, יהיה חזק באמונה, וברגע שיש לו אמונה — ידבר אל הקדוש ברוך הוא. ולכון כשהיהודי חזק באמונה בו יתברך, יודע שהוא יתברך נמצא אפנו, עטנו ואצלו, הוא מדבר

אליו יתברך לדבר איש אל רעהו, ועל ידי שמדובר אליו יתברך, מתחזקת אצלו האמונה יותר וייתר, במובא בדברי רבי ז"ל (לקוטי-מורן, חלק ב', סימן מד), שהאמונה של האדם תלולה בפה שלו, כמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפי", כפי שהאדם מדבר — בזה מחייב, וכשיהודי חזק באמונה, יודע שאין לו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ורק ממנה צריך לבקש כל צרכיו. וזה אי אפשר להגיע, אלא כשייהודי תמים, והולך בתמימות ובפשיות. ו敖 זוכה לחיות חיי העולם הבא בעולם הזה, ואין עוד זו וחיות ודקות באישTEM וירא אלקים, שלא אכפת לו דבר, אין רוץ כלום בזה העולם, אלא את הקדוש-ברוך-הוא בלבד, ואלו פונה ובו בוטח, יודע שרק הוא יכול לעזרו ולהביןו. אדם זה שגננס בתוך הלמיד של רבי ז"ל, זוכה ונעשה עצמאי, יש לו בטחון עצמי, ואין מפחד מאף אחד, אין צורך אף אחד, ואף אחד אינו יכול לשברו ולבבלו, וכי חיים טובים ונעים.

אבל, בני ובנותי היקרים! זה לעומת זה שלTamimot, ישנה הקלפה הגודלה ביותר: "לייצנות", שאדם מתלוצץ מהזולות. ואמר מוהרנ"ת ז"ל, שליצנות היא עקר פתח הטעמה. ו חכמנו הקדושים | אמרים (שבת קד.): **הבא לטמא** — פותחין לו; **הינו מי שרוצה**

לטמא את עצמו, בר מינן, לעשות עבירות — נותנים לו, שנאמר (משלי ג, לד): "אם לילאים הוא ילייז", אפה רוצה לעשות לייצנות — תעשה. אומר מוהרנ"ת ז"ל, שמהגמרא הזו מובן, שער פתח הטעמה זה לייצנות, כי חכמיינו הקדושים דורשים מהפסוק זה: אם לילאים הוא ילייז, שהבא לטמא פותחין לו; ואם בן אפה רוצה לצאת ולעשות הרע — הבחירה נתינה בידך, וכך אמר הקדוש ברוך הוא לעם ישראל (דברים לא, ה): "ראה אני נתן לפניכם היום", אני נתן לכם מתקנה — את היום, אבל תדרשו, שבתוך היום יש "ברכה" וקללה, את הברכה אשר תשמעו אלמצוות הוייה אלקיכם, אשר אני מצוה אתכם היום, ומהקללה אם לא תשמעו אלמצוות הוייה אלקיכם, וסרתם מן הדרכך; אשר אני מצוה אתכם היום לעבד אלהים אחרים; הקדוש ברוך הוא נתן לנו את היום מתקנה, ובתוך היום יש לנו ימי טוב, כל יום — יום טוב. ואם איןנו זוכה, כל יום אצלו הוא יום רע, רחמנא לאצלו; הינו כי באמת הקדוש ברוך הוא נמצא, ואין בלעדיו נמצא, הקדוש ברוך הוא מחייה ומהנה ומקיים את כל הבריאה כליה, ודומם, צומת, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, אך אדם אינו מסוגל לקלט דבר זה, מדוע? מסביר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סד):

כשראה הקדוש ברוך הוא לברא את העולם, היה הכל אלקות, וצמץם עצמו וברא את החלל הפנוי, הינו שיש ממקום, שימוש כביכול פנה את אלקותו יתברך, ושם הרפיה; ומה החלל הפנוי, מה שיק, כביכול, שפנה משם אלקותו יתברך, הלא הכל אלקות? אלא אם לא היה חלל הפנוי, לא היתה בחירה, כי אדם היה רואה בעיניו גשמיות אלקות, היה שומע באזניו גשמיות קול אלקות, היה נושם באפו אלקות, היה מדבר עם פיו רק אל הקדוש ברוך הוא או רק מהקדוש ברוך הוא, ואם כן לא היתה ברפיה, הינו יושבים בגן עדן, שם הוא רק רוחניות, רואים ושומעים, נושמים ומדברים רק אלקות, אלא רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות — אומר בתנא; רצה הקדוש ברוך הוא שבזה העולם הגשמי והחמרי, המלא כפירות ואפיקורסיות וליצנות מכל דבר שבקדשה, עם כל זאת נשמות ישראל יתגברו על עצם, וילמדו תורה, יקימו מצוות, ואז יזכו להכיר את הבורא יתברך שמך, ידברו אליו יתברך וישחו אליו, ויתענו מזו השכינה, ויהי רגילים כל דבר לספר אליו יתברך, עד שלא יהיה להם בזה העולם רק הקדוש ברוך הוא. כמו שכתוב (ויקרא כו, יב): "וְהַתֵּה לְכָתִי בְּתוֹכֶם", אומר על זה רש"י: עתיד אני לטיל עמכם בגן עדן, ואיה באחד מכם; שהקדוש

ברוך הוא יסתובב עמנו פה בזה היעולם, כMOVEDא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוריה', חלק א', סימן כב), שהגהיינום והגונען הם בזה היעולם; אדם מיצר לעצמו גונען ומיאר לעצמו גיהנום; אם אדם משתוקק אל הקדוש-ברוך-הוא, ורוצה רק אותו יתברך, הוא מי כבונען, ואם, חס ושלום, אדם עושה ליטנות, ובורה מאמונה ומרוחניות חיות אלקות, אזי נמצא בגיהנום. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוריה', חלק א', סימן קצא), שיכולים בזה היעולם לשבת שני אנשים זה לצד זה, וזה יש לו גונען, שעשו עולם הבא, וمراجיש את הש"י עולמות, וזה מסכן, שורה בגיהנום, רחוק מהפל, ורואה רק חשך, ומיאש לגמרי מחייו, עד שפרק רואה למota הרבה דכאון ועצבות ומרירות שמסבבים אותו. וזה הבחירה שפנתנו לאדם.

ופה בזה היעולם, בני ובנותי היקרים, הורידו את נשמת רבנו ז"ל, שהוא מגלח לנו את כל זאת, והוא מעורר את כל היעולם מהשנה, כMOVEDא בדברי ז"ל (לקוטי-מוריה', חלק א', סימן ט'), שהצדיק מעורר מהשנה; כי יש בני-אדם הישנים את ימיהם; ומה זאת אומראת שנה? אלא אדם יכול להתפלל, למד, לקיים מצוות, אבל אצלו זהGMT אמות אנשים מלמדה, דבר שבסירה, מחתמת שירד שאריך לקום, להניח תפlein, להתעטף

התקינות לרבנו ז"ל

בציצית וכו', וממלמל את מלות התפלה כלאחר יד, ומסים, ועוזב את בית-הכנסת וכו', והפל בחינת שנה, שאינו מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, כי אם היה מרגישו יתברך, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוּהָר' ז, חלק א', סימן סה), היה עושה מכל התפלה אחד, ולא היה עוזב את התפלה, אלא תמיד היה מוצא את ה'אחד', אחד ייחיד ומיחד הקדוש-ברוך-הוא, וזה יודע שהוא מדבר עתה אל הקדוש-ברוך-הוא, אזי היה כוסף להוסיף עוד ועוד דבר; כי כל דבר ודבר שמדוברים אליו יתברך, זה כמו שלקט פרחים בגונדר, לאינו רוץ לעזוב את הגן, אשר יש בו ריחות ערבים, בשמים וכו', או בגנמץ' בבית האוצר, ואוגר יהלומים, אזי חפץ לקבץ בעת התפלה עוד ועוד אבניים יקרות. וכן כל מצוה שמקיים, יקד מרב שמחה, שברוך השם, בזה העולם הגשמי, זוכה לקיים מצותיו יתברך; איזו נחת-רווח זו? ! ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוּהָר' ז, חלק א', סימן ה'), שקשה אדם זוכה להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, זו גראת אספקלריה מאירה, שmarginally שמה-קדוש-ברוך-הוא נמצא עמו, אותו ואצלו, וזה עושה את המצוות בשמחה עצומה, לאינו מבקש שום שכר, אלא עקר השכר — שיזכה לקיים עוד מצוה. וזה מה שאומר התנא (אבות ד, ב): "שכר מצוה — מצוה"; כי רואה את האלקויות בתוך העולם זהה, ועושה צוויי הבורא יתברךשמו. וכך כל השכר

שְׁרוֹצָה בַּעֲבוּר קִיּוֹם מֵצָה — שִׁיזָּכָה לְעֶשֶׂות עַזָּה
מֵצָה. לֹא־כֵן כַּשָּׂאָדָם יִשְׁן, מַחְזֵוֹ שְׁרוֹוי בְּשָׁנָה, וְכֵל
הַתְּפִלָּה בָּאָה לוֹ בְּכָבְדוֹת, וְקִיּוֹם הַמֵּצָוֹת נָעָשָׂה אֶצְלוֹ
כָּעֵל כַּבֵּד וּכְמַשָּׂא מַעַיִק, וְזֹה אֶצְלוֹ בְּבִחִינַת אַסְפָּקָלָרִיה
שְׁאַיְנָה מִאִירָה, הוּא יֹדֵעַ שָׁאָם לֹא יִנְחַח תְּפִלִין וְלֹא
יַלְבִּשׁ צִיצִית, אוֹ יַחַלְלֵ שְׁבָת, בֶּרֶת מִינָן, יַקְבִּל עַנְשׁ, וְלֹכֶן
מַקִּים זוֹת. אֲבָל אֵין זוֹ הַשְּׁלִימוֹת; כִּי עַקְרָב הַשְּׁלִימוֹת —
שִׁירְגִּישׁ הַעוֹלָם הַבָּא בַּעוֹלָם הַזֶּה. וְזֹה מָה שְׁרַבְנוּ ז"ל
רוֹצָה לְהַחְדִּיר בָּנוֹ, שָׁאָפָלוּ שִׁישׁ לְאָדָם צָרוֹת וִיסּוּרִים
וּמְרִירוֹת וּעֲגִמָת נֶפֶשׁ, יִסְתַּכֵּל הַיְטָב בַּיּוֹם הַרְעֵ שֶׁלֽוֹ,
וַיִּמְצֵא שֵׁם גַּם־כֵן טֻוב, יִמְצֵא שֵׁם אֱלֹקּוֹת, כְּמוֹבָא
בְּדִבְרֵיו ז"ל (לקוטי־מוֹהָרִי', חֲלֵק א', סִימָן לג); אֲבָל לְכָל זוֹ
צָרִיכִים תְּנַאי כְּפּוֹל: תִּמְימֹות וּפְשִׁיטֹות, וְלִבְרָחָת בַּתְּכִלִית
מַהְלִיכָנּוֹת.

וְהִגְהָה, בְּנֵי וּבְנֹתִי הַיִקְרִים! מָה אָנוּ רֹאִים הַיּוֹם,
וְכֵן מְשֻׁךְ כָּל הַדָּרוֹת, שְׁהִתְהַקֵּף קְלָפָה שֶׁל לִיאַנּוֹת,
וְהַתְּלַזְצֵז וְלַעֲגֹז וּבָזוֹ אֶת הַצְדִיקִים. מְשֻׁה רַבְנוּ עַלָּה
לְשָׁמִים אַרְבָּעִים יוֹם וּאַרְבָּעִים לִילָה, לִחְם לֹא אֲכֵל
וּמִים לֹא שְׁתָה, וְהִיה דָבָוק בַּהֲקֹדֶשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא, וְהַזְרִיד
לְנוֹ אֶת הַתּוֹרָה, וְכֵל עַם יִשְׂרָאֵל רָאוּ קָולֹות וּבָרָקִים, אַשְׁר
וּעַנְזָן, וְשָׁמַעוּ אֶת קֹול הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא (שםות כ, ב):
"אֲנָכִי הַנּוֹי"ה אֱלֹהִיךְ אֲשֶׁר הַזָּאתִיךְ מִאָרֶץ מִצְרָים וְגוּ',

לא יהיה לך אללים אחרים על פנוי", וקיה צרייך, אס-פֿן, להיות בטול הבחירה, כי כללנו קיינו בהר סיני, ומשמעותו "אנכי" זו לא יהיה לך", ובמאמר ז"ל (ירושלמי סנהדרין דף ג.): אנכי ולא יהיה לך — מפי הגבורה שמענו; והגנה קם קרח ועשה ליצנות ממשה, עשה ליצנות ממץאות מזווה, ממץאות ציצית, וממשך אחוריו הירבה אנשים, אשר זה הוא כח הבחירה; מחד גיסא — יכולים לראות אלקות, להרגיש רק את הקדוש ברוך הוא, ומайдך גיסא — ישנה ליצנות על כל זאת. כי זה לעומת זאת בוגר ממשה עומד קרח. ודבר זה נשנה בכל דור ודור; כי כל צדיק וצדיק נקרא ממשה, ממשיבא (לקוטי-מוריה", חלק א', סימן ב'), שהכמינו הקדושים קוראים זה לזה 'משה שפיר קאמרת', שבל צדיק יש בו בחינת משה, אבל נגידו יש קרח, העושה ממו ליצנות, וזה הבחירה והנפשו. ואם אדם היה הולך בתמימות ובפשטות, אם אדם היה מכenis עצמו בתוך דבריו רבני ז"ל, היה יכול לחיות חיים טובים, חיים נעימים, חיים ברוחים, וקיה מרגיש כבר את העולם הבא בעולם זה, ואצלו לא היה הפרש בין עכשו לבין אמרה. כמו שאמר רבני ז"ל (לקוטי-מוריה", חלק א', סימן כא): מה ההפרש בין העולם הזה לעולם הבא? רק ד' אמות. עתה אנו גמורים פה, ועוד מעט נהייה שם; הינו מצד הגוף יש הפרש, הנה אנו מסתובבים בזה העולם ברוחבות ידיים,

וְאַחֲרֵךְ יָכֹנִיסוּ אֶת הַגּוֹף בְּקָבֵר. אֲכָל מִצְדָּר הַנְּשָׁמָה אֵין הַפְּרָשׁ; כִּי אִם אָדָם זֹכָה וְחַשְׁ אֱלֹקּוֹת, וּמְדִבֵּיק גַּשְׁמָתוֹ אֶל קָדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא, וּמְדִבֵּר אֵלָיו יִתְבְּרַךְ, מִסְתַּכֵּל רַק עַלְיוֹ יִתְבְּרַךְ, שׁוֹמֵעַ רַק בְּקוֹלוֹ יִתְבְּרַךְ, שֶׁהָוָא קֹול הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה וְקַיּוּם הַמְּצֹוֹת, כַּפֵּי שְׂגָלוֹ לְנוּ חֲכָמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים, אָזִין חַי חַי טֻבִּים וְגַעֲמִים, וְהָוָא כָּבֵר בָּזָה הַעוֹלָם חַשׁ עֲרָבוֹת הַעוֹלָם הַבָּא, וְלֹכֶן אַצְלוֹ אֵין הַבְּדִיל בּוּנְצָה הַעוֹלָם הַזֶּה וְהַבָּא. אֲכָל אִם אָדָם מַסְפֵּן, אֵינוֹ מְקַבֵּל אֶת זֹאת, וּמְסַתּוּבֵב אַחֲרֵי הַלִּיצְנִים, שְׁעוֹשִׁים צְחוֹק וּלְוֹעֲגִים לְכָל זֹאת, בְּאַמְּרָם: "אָה, שְׁטִיטֹות" וּכְיָי, שְׁאַלְיָי כָּל הַכּוֹפְרִים וְהַאֲפִיקוֹרִים, שָׁכַל מַרְכָּלָתָם הִיא לִילִיצְנָה בְּעַלְמָא, לְבָטּוֹף, רְחַמְנָא לְאַלְזָן, עֹזֶב עַלְיָהָם מַה שְׁעוֹזֶב. וְלֹכֶן אָוּרִים חֲכָמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים (ירושלמי ברכות ב'): קָשָׁה הִיא הַלִּיצְנָה, שְׁתַחַלְתָּה יִסּוּרִים וִסּוֹפָה כָּלִיה, רְחַמְנָא לִישְׁזַבֵּן, בְּתַחַלְתָּו שֶׁל לַז — כָּבֵר מִתְחִיל לְסֶבֶל יִסּוּרִים, וְלִבְסּוֹף — כָּלְיוֹן, לֹא נוֹתֵר מִמְּנָה מַאוֹמָה. וְדָבָר זֶה אֲנוֹ רֹאִים בְּחֹשֶׁשׁ, הַחִילוֹנִיות, שְׁמַשְׁלִיכִים מַעֲצָמָם אֶת עַלְוֹ יִתְבְּרַךְ, יִסּוּדָה בְּלִילִיצְנָה; אַלְוֹ שְׁבָאוּ לִפְנֵי מַמְּהָה שְׁנָה, הַמְּשֻׁכְּלִים, הַבּוֹלְשְׁבִּיקִים, הַמְּפִקְרִים, הַקָּלִים, הַרְיִקִים וְהַפּוֹחִזִּים, פִּסְלָת הָאָדָם, אַנְשֵׁי בְּלִיעָל, מָה עֲשֹׂו? הַתְּלַזְצֹו מִהִינְהִdot, וְכָבֵר הַחְלוֹן לְסֶבֶל יִסּוּרִים; כִּי בְּרַגְעַ שָׁאַיְן לְאָדָם אַמְוֹנה בַּקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא, הָוָא מַלְאָ יִסּוּרִים, בְּאַשְׁר אֵין לוֹ

למי לפנות בעת צרה; כי כל הולך עם חכמויות וליצנות — סובל יסורים, וסופה — כליה, שלא נותר ממנה כלום. והיכן בנו של ראשי המשכילים וכו'? כלם נשפטמו, החקלאי דתם לנצרות, ולא נותר ממנה נין זכר, רק תמונה בעלמא. לעמתם — ממש נמשכת שרשרת הזאב של כלל נשות ישראל? רק מהצדיק האמת, ממשה רבנו עד הדור זהה, שבכל דור ודור שולח הקדוש-ברוך-הוא צדיק, שהוא בחינת משה, ו מעביר את המורשה לעם. וכמו שאומר התנא (אבות א): "משה קיבל תורה משמי ומסנה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרוה לאנשי הכנסת האגדולה"; וכן הולך ב מסרת מהדור עד ימינו.

ולכן, בני ובנותי התקראים! אשורי האדם הזהכה להתקרב אל הצדיק האמת, המגלה ומפרנס את הקדוש-ברוך-הוא בעולם. אבל צריכים לזכור, ממשה רבנו היה הראשון, שגלה את התורה לעם ישראל, ועמד כנגדו קrho, וכן נושא בכל דור ודור, כנגד הצדיק האמת, עומד הפט"ה-מ"ט בלבוש של צבוע וליצן וכו', ומנסה לבטלו. דוד המלך, שמסר נפשו לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, והשair לו ירושה את ספר התקהלים, שכל יהודי ויהודית מוצא עצמו בו, וכי יכול לשפך לבו לפניו יתברך בעת צרתו, עמדו גaldo לייצנים,

כמאמרים ז"ל (ירושלמי שקלים ברכות א') : אין דור שאין בו ליצנים בדורו של דוד ; שבו היו המון ליצנים, ומהروع ? כי דוד הפלך הורה לנו דרך של תמימות ופשיטות, איך פמיד יכולם למצא את הקדוש-ברוך-הוא. ובשביל זה התחיל את ספרו : "אשרי האיש אשר לא הلك בעצת רשעים ובדרך חטאיהם לא עמד, ובמושב ליצים לא ישב". ובזה אנו יכולים להבין את עצת הסמ"ד-ם, שהספרים שנשנתה רבינו ז"ל תרד לזה העולם, כיbia עמו איזה זkan ועושים צחוק ומשתולים ברחובות, ועושים כל מיני שגעונות, ומקרקרים ומגगמים נ' נח' נחם' וכוי', ובניד-אדם חושבים זהה חלק מחסידות ברסלוב וכוכו, ולבסוף אנשים מתרחקים מדבר רבינו ז"ל, כי נדמה בעינייהם כשגעון וכוי', חס ושלום. ובאמת הפל שקר וכזב, דמיון גדול, אדם אחד הכניס בספרו וכוי' פתק, וחשב הזkan הזה מרבני ז"ל וכוי', ומשם נתנה השთות והשגעון זהה, אשר גורם בושות וחרפות לדבר רבינו ז"ל, וגורם שאנשים יתרכקו מרבני ז"ל ומאנשיו.

ולדאוביגנו הרבה, מה קורה ביום ? עוזר על נשות ישראלי צרות ויסורים, עקרו מלויינים יהודים מהאמונה בבורא יתברך שם, על-ידי קלפת הליצנות, שהטלוצז מהיהדות. ועכשו הקדוש-ברוך-הוא מורייך האהה

מָפְרוּם, הַתְעֹרּוֹת בַתְשׁוּבָה. עִם יִשְׂרָאֵל עַבְרָה עַלְיָהּם מַה שָׁעַבָּר, עַבְרָה עַלְיָהּ שׂוֹאָה גְּשִׁמִּית, בֶּה נִכְחַד שְׁלִישׁ מַعַם יִשְׂרָאֵל, בְּמִתּוֹת מִשְׁנּוֹת, מִתּוֹת אֲכְזָרִיות, וְאָם לֹא דִי בָּזָה, עַבְרָיו שׂוֹאָה רַוְחַגְנִית, בֶּה הַעֲבִירָו עַל הַדָּת מַלְיוֹנִים מְגַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יָדִי שְׁלַעַגּוֹ לִיהְדּוֹת יַלְכֵל דָבָר שְׁבָקְדָשָה. וְהַגָּה קֹול רַבְנוּ ז"ל הַוּלָךְ מְסֻוףָה הַעוֹלָם וְעַד סָופּוֹ, מַחְזָק וּמַעֲזִיד וּמַקְרָב אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלֹכֶן אֲשֶׁרִי מֵי שְׁזַוְּכָה לַהַתְּקַרְבָּן אֶל רַבְנוּ ז"ל, וּלוֹקָם אֶת סְפָרָיו, וּמַתְּחִיל לַהַתְּבּוֹגֵן מַה כְּתוּב שָׁם, וַיַּרְאָה אָוֹרֹות רַוְחַגְנִים, אָוֹרֹות בְּאַלוֹ הַמַּחְזָקִים וּמַעֲזִידִים וּמַעֲזָרִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַחְדִּירִים בָּהֶם תְּקֹנָה, וּמַקְרָבִים אֹתָם אֶל בָּזָרָם. וּבְרוּךְ הַשָּׁם, נָעִשֵּׂית כִּיּוֹם הַתְעֹרּוֹת לַתְשׁוּבָה, יְהִוִּידִים שָׁבִים לְצָור מַחְצֶבֶת, וְכָלָם גִּמְשָׁכִים אֶל רַבְנוּ ז"ל בְּאֶל מְגַנֵּט מִפְּשָׁש, הֵם דָבּוֹקִים בְּסְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל. אֲבָל, בְּנֵי וּבְנָոּתִי הַיקָּרִים, ذָאת עַלְיכֶם לִידְעָה, אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהַזְהָר מִאֵד מִאֵד מִהְמָדָה הַרְעָה שֶׁל לִיאָנָות, כְּמוֹ שָׁאוֹמְרִים חֲכָמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים (שיר השרים ובה, פרשה א): מָה הַשְּׁמָן הַזָּה כּוֹס מֶלֶא אִינּוֹ מְזֻזִּיף, אֲף דָבָר תֹּרֶה אִינּוֹ מְזֻזּוֹפִים בְּדָבָר לִיאָנָות, אֲםִן נִכְנָס דָבָר שֶׁל תֹּרֶה לְלִבָּ, יוֹצֵא בְּנֶגְדָוּ דָבָר שֶׁל לִיאָנָות, נִכְנָס לְלִבָּ דָבָר שֶׁל לִיאָנָות, יוֹצֵא בְּנֶגְדָוּ דָבָר שֶׁל תֹּרֶה; כִּי תֹּרֶה וּלִיאָנָות אִינּוֹמִים עֲוָלִים בְּקָנָה אֶחָד, אֲמִן אָדָם רֹצֶה לְלִמְדָת תֹּרֶה, הוּא אָרִיךְ לַהֲשִׁילֵךְ

מפניו את הלייצנות על אתר. במודען דבר רבנו ז"ל זהה תמיינות ופשיות, עמק עמוק מי ימצאנו, ואם אדם הולך בדרך של תמיינות, יקבל הרבה מרבו ז"ל, והוא הרבה מה לקלל, אבל אם הולך בדרך לייצנות — לא קיבל כלום! ולצערנו הרבה, ישנים תמיד לייצנים המתלוצאים, באמרם: "אה, שמעתי הרצאה וכו', מה זה מדובר אליו?!" וכו', ונמשכים אל החשך והאפל, אך אל ישכחו, שיבוא היום, מר ונמהר להם מאד, וימרטו שערות ראשם בצער רב: "מה עושים", כי אין להם השער והפתח לשית עזה לנפשם האמללה.

ולכן שלח לנו הקדוש-ברוך-הוא בהור מהה את רבנו ז"ל, שמגלה לנו (לקיטי-מוּהָר'ז, חלק ב', סימן פר), שהפתח והשער להנצל מכל פגעי ומקרי הזמן הוא הפה של האדם, המדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי הדבר אליו יתברך על-ידי תפלה והתבודדות, הוא הדלת להכנס אליו יתברך, וברגע שאדם מרגיל עצמו בזה, כבר איןנו לבד. שזה מה שאומרים חכמים הקדושים (פנא דבר אלהו, פרק ט), לפי שביל המרבה שייחות ותפלות הם המלווים אותו לבית עולם; הסוד של רבנו ז"ל הוא עמוק — מי ישורנו? רבנו ז"ל מגלה לנו דרך נכוונה, איך יכולים לעבר את זה העולם בשלום, איך יכולים לעבר את העולם בדבקות הבורא יתברך

שָׁמֹו, עַל-יְדֵי שֶׁאָדָם יַרְגִּיל עַצְמוֹ לְדָבָר אֲלֵיו יַתְּבִּרְךָ,
שְׁזֹהַה הָעִצָּה הַנְּפָלָא הַשְׁלִיל "הַתְּבוֹדָות", שֶׁאָז הַוָּא אַפָּ
פָּעָם לֹא נִמְצָא לְבַדּ, כִּי תָּמִיד יִשְׁלֹׁם עִם מֵי לְדָבָר, וַיֵּדַע
זַקְנָה וַשִּׁיבָה לֹא יַפְסִיק מִלְדָבָר עַמּוֹ יַתְּבִּרְךָ, וַיֵּדַע הַרְגָּעָ
הַאַחֲרוֹן שֶׁשׂוֹכֵב עַל עַרְשֵׁ דָנִי מִדָּבָר עַמּוֹ יַתְּבִּרְךָ,
וּמוֹצִיא מִפְיוֹ רָצְנוֹת וְהַשְׁתּוֹקָקוֹת, וְבָזָה יוֹצָאת גַּשְׁמָתוֹ
וְגַכְלָת בָּמָקוֹם שְׁגַכְלָת, אֲשֶׁרִי לוֹ!

וְלֹכֶן, בְּנֵי וּבְנֹותֵי הַיקָּרִים! כִּי שֶׁאָדָם רֹצֶחֶת לְהַתְּקִרְבָּ
אֵל רַבְנוֹ ז"ל, עַלְיוֹ לִידָע, שְׁבָמוֹ שְׁעַמְדוֹ עַל מֵשָׁה רַבְנוֹ
לִיאָנִים, בֶּן עַמְדוֹ עַל דָוד הַמֶּלֶךְ, וּכְמוֹ שְׁהִיוֹ עַל דָוד
הַמֶּלֶךְ, בֶּן נָעַשָּׂה בְּכָל דָור וְדָור. וְאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ
הַקָּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רְבָה, פָּרָשָׁה נְבָ): הִיה מֵשָׁה עוֹשָׂה בַּמְשָׁפֵן,
וְהִי לִיאָנִי יִשְׂרָאֵל אֹוֹמְרִים: אָפָּשָׁר שְׁהַשְׁכִּינָה שׂוֹרָה
עַל-יְדֵי בֶן עַמְרָם? הַיְנוּ שְׁהִיה מֵשָׁה בֹּנָה אֶת הַמְשָׁפֵן,
הִישְׁשָׁ מִמְּחָה גָּדוֹלָה מִזּוֹ? וְהַגָּה מָה אַרְעָע? הִי לִיאָנִי
יִשְׂרָאֵל מִכְנִים אֶת צִדְיקָה הַדָּור בְּשֵׁם מִשְׁפָּחָתוֹ, בְּזַלְזִיל
רַב, אִינָם אֹוֹמְרִים אָפָלוּ ר' מֵשָׁה, אֲלֹא 'בֶן עַמְרָם', שְׁמוֹ
שְׁמִים! דָור דָעָה, שְׁשָׁמָעוֹ מִפְיַי הַגְּבוּרָה: "אָנֹכִי ה'"
וְלֹא יִהְיֶה לְךָ", וְהַגָּה מֵשָׁה רַבְנוֹ הַוֹּצִיאָם מִמְּצָרִים,
וְנִתְןֵ לָהֶם אֶת הַמִּן, אֶת הַעֲנָנִים וְהַבָּאָר, וּכְמוֹ שְׁאֹוֹמְרִים
חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (תְּעִנִית ט.), מִשְׁגַּסְתָּלְקוּ אַהֲרֹן וּמְרִים,
נוֹתֵר הַפָּל בָּזְכוֹת מֵשָׁה. וְהַגָּה בֹּנָה אֶת הַמְשָׁפֵן, אֲז

כיצד יכולים לעשות ליצנות, ולומר: אפשר שהשכינה שורה על-ידי בן עמרם? וכמו כן בכל דור ודור, אין קוראים את הצדיק האמת בשמו, אלא בשם המשפחה, בלשון זלזול. וכן אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות ב): היו ליצני הדור הולכים אצל חלונותיו של דוד, ואומרים לו: דוד, דוד, אימתי יבנה בית-המקדש, אימתי בית ה' נלך? כי ידעו שהקדוש ברוך הוא הבטיחו שלא הוא יבנה את בית-המקדש, אלא בנו שלמה, אזי הלו ושהלוהו, מתי יבנה בית-המקדש, באומרים: מתי תסתלק מזה העולם? והיה דוד אומר: אף-על-פי שאני יודע שמתכוון להכיעיסני, יבא עלי, אם לא הייתה שמה בדבריהם; ששמה העקר שרווצים בבניין הבית. משה רבנו היה הראשון שגלה את ה"תורה", ודוד המלך היה הראשון שגלה את ה"תפלה", ומשניהם עשו ליצנות. וכן נעשה בכל דור ודור, כל צדיק קדוש הדובוק בו יתברך בדבקות אמת, ומקרב רחוקים אליו יתברך, ומעורדים על למוד התורה הקדושה וחזקק התפלה בכונה, ממנה דיקא עושים ליצן יצנות, רחמנא לאצלו. וכן כל הרוצה להתקרבות רבנו ז"ל, עליו לידע, אשר היסוד – "תמיות ופשיות", לידע שיש אני יודע כלום! ועלי לךם כל מה שרבנו ז"ל אומר; כי עלייכם לדעת, בני ובנותי היקרים! אשר חסידות ברסלב תליה רק בדבר אחד:

התקרבות לרבנו ז"ל

כפי שאדם לומד "לקוטי-מוחר"ן", "ספריד-מעשיות", "ספר-המדות", "שיחות-בר"ן", ו"חיד-מוחר"ן", עד שיהיה בקי בעל-פה בספרי רבנו ז"ל, זהה חסיד בך-לב אמתי! כי אדם זה אין יכולם להטעתו ולנתקו מרבנו ז"ל. לא-כין מי שעדרין לא למד את ספרי רבנו ז"ל, אותו יכולם להטעות בכלל מיני שיטיות ודמיונות, פאלו דבר רבנו ז"ל תלוי ב"זע" וכו', או בקריקור וגמגומים נ' נח' נחמי וכו', או בזקניהם טפסים וכו', אשר איןם יודעים בין ימינם לשמאלם כלל וכו', או בכמה אברכים מהצפים המתנשאים על האבור וכו' וכדומה. והיות שזכה, ברוך השם, שינוי התעוררות לחשובה, ויהודיים תמים מתעוררים בתשובה שלמה, וחפצים מאי להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, והנה ספרי רבנו ז"ל מופצים בירוש-גלי בכל העולם פלו, אל תהי בטלים! קחו ספר מספרי רבנו ז"ל, ותתמידו בו מאי, ותראו את הטוב והنعم שיש בו, ותתקרבו אל הקדוש-ברוך-הוא ביחס שאתה וביתך עז, ותרגישו עליכם בחיכם, אשריכם!

תם ונשלם, שבח לא בורא עולם: